

ДОДАТОК 2

До Положення про внутрішню
систему забезпечення якості
освітньої діяльності та якості
освіти

Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Козацького закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Бочечківської сільської ради Конотопського району Сумської області

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність Козацького закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Бочечківської сільської ради Конотопського району Сумської області (далі - Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу школи.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, законів України "Про освіту", "Про повну загальну середню освіту", "Про дошкільну освіту", "Про позашкільну освіту", «Про академічну доброчесність», статуту закладу освіти, правил внутрішнього розпорядку та Колективного договору,

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній, науковій, виховній), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.4. 1. У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) автор - фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину);

2) академічна доброчесність - сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;

3) академічний твір - твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі творчого мистецького проекту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом;

4) внутрішній акт - документ закладу освіти, затверджений у встановленому порядку його колегіальним органом управління, що стосується питань академічної доброчесності;

5) джерело інформації - друковане чи електронне видання, архівний матеріал, інтернет-ресурс, особиста комунікація, інше джерело, з якого отримано інформацію, що використовується в академічному творі чи навчальній роботі;

6) навчальна робота - результат виконання здобувачем освіти навчального завдання (навчальних завдань), відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, пластичній, цифровій чи іншій формі;

7) суб'єкти академічної діяльності - педагогічні, науково-педагогічні, здобувачі освіти, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки, суб'єкти освітньої діяльності, суб'єкти наукової діяльності;

8) уповноважений орган - колегіальний орган закладу освіти, уповноважений відповідно до цього Положення розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Положення внутрішнім актом;

9) уповноважена особа - педагогічний, науково-педагогічний працівник закладу освіти, уповноважений відповідно до цього Положення реагувати на порушення академічної доброчесності, розглядати повідомлення про порушення академічної доброчесності та/або застосовувати заходи реагування на порушення академічної доброчесності, визначені відповідно до цього Положення внутрішнім актом.

2. Сфера дії Положення

2.1. Це Положення поширюється на суспільні відносини, що виникають у зв'язку з провадженням академічної діяльності, яка охоплює:

- наукову, науково-педагогічну, педагогічну, викладацьку діяльність;
- навчальну діяльність здобувачів освіти;
- освітню діяльність закладу освіти;
- створення, виконання та оцінювання проєктів у сфері освіти і науки;
- створення, рецензування, наукове редагування академічних творів;
- проведення олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань та інших заходів змагального характеру у сфері освіти і науки та участь у таких заходах (далі - конкурси);
- присудження, присвоєння педагогічних звань, кваліфікаційних категорій;
- здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти;
- атестацію педагогічних працівників;

Розділ III. Цінності та принципи академічної доброчесності

3.1. Суб'єкти академічної діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності, що визначені цим Положенням та законами України відповідно.

3.2. Суб'єкти академічної діяльності зобов'язані формувати та утверджувати культуру академічної доброчесності в їхніх академічних спільнотах, що ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності.

3.3 Базовими цінностями академічної доброчесності є:

- чесність суб'єктів академічної діяльності перед собою та іншими особами;
- довіра до результатів академічної діяльності інших осіб, зокрема до того, що ці результати здобуті чесно та з дотриманням відповідних правил і стандартів;
- повага до честі і гідності своєї та інших членів академічної спільноти, цінування різноманіття думок, повага до прав інтелектуальної власності інших осіб;
- справедливість у ставленні суб'єктів академічної діяльності один до одного, зокрема створення справедливої політики закладу освіти, послідовне та неупереджене реагування на порушення академічної доброчесності, доброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;
- відповідальність суб'єктів академічної діяльності перед собою, один перед одним і перед суспільством за результати своєї академічної діяльності;
- стійкість у доброчесному провадженні своєї академічної діяльності незалежно від зовнішніх і внутрішніх спонукань до порушення академічної доброчесності та від наявності чи відсутності зовнішнього контролю;
- рішучість у формуванні та утвердженні культури академічної доброчесності, сміливість у захисті академічної доброчесності в академічній діяльності.

3.4. Основними принципами академічної доброчесності є:

- пріоритетність забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти шляхом застосування відповідних методів навчання, виховання, стимулювання і заохочення;
- відкритість інформації про правила академічної доброчесності, види порушень академічної доброчесності та відповідальність за них;
- нетерпимість (нульова толерантність) до будь-яких проявів порушення академічної доброчесності;
- повага до результатів академічної діяльності (авторства) іншої людини та непорушність прав інтелектуальної власності;

- уникнення конфлікту інтересів.

Розділ IV. ОСНОВНІ ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Педагогічні працівники, інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, зобов'язані дотримуватися таких правил:

- ставитися з повагою до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу;
- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;
- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу;
- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;
- доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;
- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів освіти академічної доброчесності;
- стимулювати та заохочувати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених цим Положенням.

4.2. Забороняється доведення до здобувачів освіти завідомо неправдивої чи викривленої інформації, сфабрикованих чи сфальсифікованих даних, крім випадків, зумовлених навчальними та/або методичними цілями, зокрема з метою формування у здобувачів освіти критичного мислення, вміння критично сприймати та аналізувати інформацію.

Розділ V. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

5.1. Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет-ресурсів;
- у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;
- академічний твір здобувача освіти може включати раніше створений ним академічний твір (повністю або частково) лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

Розділ VI. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПІД ЧАС СТВОРЕННЯ ТА ОПРИЛЮДНЕННЯ АКАДЕМІЧНИХ ТВОРІВ

6.1. Під час створення академічного твору автор повинен дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.

Якщо в академічному творі використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості, думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено в такому академічному творі з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора.

Посилання на джерело інформації здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб.

6.2. Академічний твір повинен містити достовірну інформацію та не має містити сфабрикованої чи сфальсифікованої автором інформації.

У разі наведення припущень чи недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі.

6.3. В оприлюдненому академічному творі зазначаються всі його автори.

6.4. У разі використання в академічному творі об'єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор повинен повідомити про це в такому творі із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис згідно з вимогами щодо оформлення та/або оприлюднення відповідних академічних творів, визначених відповідним суб'єктом академічної діяльності.

6.5. В оприлюдненому академічному творі, крім авторів, зазначаються й інші особи, які брали участь у роботі над ним (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб.

6.6. У разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю) про це має бути обов'язково зазначено в цьому новому академічному творі.

Розділ VII. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПІД ЧАС ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

7.1. Кожен має право на доброчесне оцінювання результатів його академічної діяльності.

Оцінюванню підлягають персональні (індивідуальні) результати діяльності особи, досягнуті нею особисто, або результати діяльності авторського колективу, що їх отримав.

7.2. Особи, які проводять оцінювання, зобов'язані вживати всіх заходів, визначених цим Положенням, спеціальними законами, іншими актами законодавства, щоб оцінювання здійснювалося:

- з дотриманням визначених у цьому Положенні цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до об'єкта оцінювання, процедур оцінювання та чітких і зрозумілих критеріїв оцінювання;
- за допомогою методів та інструментів оцінювання, що здатні забезпечити досягнення мети оцінювання;
- за відсутності недозволеної допомоги під час оцінювання результатів діяльності та/або створених для окремої особи (групи осіб) переваг чи перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження оцінювання (крім додаткової підтримки для осіб з особливими освітніми потребами);
- за відсутності конфлікту інтересів або після його врегулювання в порядку, встановленому законодавством;
- за відсутності упередженого ставлення або дискримінації особи за будь-якою ознакою.

7.3. Забороняється оцінювати людину, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та інші ознаки, якщо вони не є об'єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до результатів її академічної діяльності.

РОЗДІЛ VIII. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСІВ

8.1. Організатор конкурсу зобов'язаний:

- чітко визначати категорії осіб/суб'єктів, які можуть брати участь у конкурсі;
- створити рівні умови для всіх учасників конкурсу на всіх етапах його проведення;
- визначити, заздалегідь оприлюднити чіткі і зрозумілі правила проведення конкурсу та забезпечити їх безумовне дотримання.

8.2. У правилах проведення конкурсу визначаються вимоги щодо дотримання академічної доброчесності учасниками конкурсу, членами журі та конкурсної комісії, іншими особами, залученими до проведення конкурсу, здійснення оцінювання, заходи реагування на порушення академічної доброчесності.

8.3. Учасник конкурсу повинен виконувати всі конкурсні завдання самостійно, демонструвати результати виключно власної діяльності, крім випадків, якщо виконання конкурсного завдання передбачає участь декількох осіб.

РОЗДІЛ IX. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

9.1. Заклад освіти має визначену своїми внутрішніми актами систему забезпечення академічної доброчесності, що ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності та в освітній діяльності є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

9.2. Система забезпечення академічної доброчесності включає:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- вимоги до створення, оприлюднення, виконання та оцінювання академічних творів, навчальних робіт у частині забезпечення академічної доброчесності;
- заходи, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності;
- процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, зокрема гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу під час розгляду таких повідомлень, порядок прийняття рішень про застосування до особи заходів реагування на порушення академічної доброчесності та порядок оскарження таких рішень.

9.3. Політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності закладу освіти у частині, що стосується здобувачів освіти, погоджуються органом самоврядування здобувачів освіти закладу.

9.4. Політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності, а також їх реалізація закладом освіти повинні:

- 1) підвищувати обізнаність усіх учасників освітнього процесу щодо цінностей, принципів, правил академічної доброчесності;
- 2) сприяти дотриманню академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу;
- 3) мінімізувати можливості для порушення академічної доброчесності;
- 4) визначати механізми для запобігання виникненню та врегулювання конфліктів інтересів;
- 5) забезпечувати дієве реагування на факти порушення академічної доброчесності.

9.5. Заклад освіти зобов'язаний оприлюднювати на своєму веб-сайті внутрішні акти, що визначають політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності.

9.6. Заклад освіти зобов'язаний здійснювати перевірку академічних творів, які він видає, а також які оприлюднюються у виданнях на відсутність ознак порушення академічної доброчесності.

9.7. Керівник закладу освіти зобов'язаний забезпечувати функціонування системи академічної доброчесності закладу освіти та його структурного підрозділу:

- організацію розроблення, своєчасного оновлення та оприлюднення внутрішніх актів з питань академічної доброчесності на офіційному веб-сайті закладу освіти;
- систематичне проведення регулярних заходів з популяризації, пропагування, підвищення обізнаності про цінності, принципи, правила академічної доброчесності, вивчення і розгляду вітчизняного та іноземного досвіду щодо забезпечення академічної доброчесності тощо;
- забезпечувати доступ (за потреби) учасників освітнього процесу до спеціалізованого програмного забезпечення з виявлення ознак порушення академічної доброчесності відповідно до внутрішніх актів;
- забезпечувати обов'язкове фіксування повідомлень про порушення академічної доброчесності;
- організовувати перевірки повідомлень про порушення академічної доброчесності;

- забезпечувати належний розгляд повідомлень про порушення академічної доброчесності, притягнення до відповідальності осіб, які порушили академічну доброчесність, документування прийнятих рішень, розміщення їх на офіційному веб-сайті закладу освіти.

РОЗДІЛ X. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

10.1. Для забезпечення академічної доброчесності здобувачів освіти у закладі освіти:

- проводиться навчання з академічної доброчесності;
- вживаються заходи для недопущення надмірного навчального навантаження здобувачів освіти, забезпечується відповідність обсягу і рівня складності завдань для самостійної роботи часу, відведеному навчальним планом на її виконання.

10.2. Кожен педагогічний працівник зобов'язаний формувати та утверджувати культуру академічної доброчесності здобувачів освіти шляхом:

- особистого дотримання академічної доброчесності;
- навчання принципам і правилам академічної доброчесності, підвищення рівня обізнаності здобувачів освіти щодо академічної доброчесності;
- стимулювання та заохочення здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності;
- формування завдань, що сприяють творчому підходу здобувача освіти до їх виконання;
- припинення виявлених ним порушень академічної доброчесності здобувачами освіти;
- застосування до здобувачів освіти виховних заходів реагування на порушення академічної доброчесності;
- притягнення здобувача освіти до академічної відповідальності у випадках і порядку, визначених внутрішніми актами.

10.3. Батьки, інші законні представники неповнолітніх здобувачів освіти зобов'язані:

- формувати у своїх дітей усвідомлення необхідності дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- заохочувати та стимулювати своїх дітей до дотримання ними академічної доброчесності;
- сприяти дотриманню дітьми академічної доброчесності.

РОЗДІЛ XI. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ

11.1. Педагогічні працівники закладу освіти, які виконують адміністративно-управлінські функції, зобов'язані забезпечувати систематичний контроль за ефективністю (дієвістю) функціонування системи забезпечення академічної доброчесності.

РОЗДІЛ XII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

12.1. Порушенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, передбачена цим Положенням або спеціальними законами.

12.2. Порушення академічної доброчесності характеризується однією чи кількома з таких ознак:

1) обман - свідоме (умисне) надання чи оприлюднення будь-якої неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати своєї (інших осіб) академічної діяльності;

2) несправедливість, що виявляється у вчиненні однієї чи кількох таких дій:

- порушення принципу рівності, зокрема шляхом упередженого та/або дискримінаційного ставлення до іншого учасника освітнього процесу;
- упереджене оцінювання результатів академічної діяльності;
- застосування виду академічної відповідальності, що не відповідає змісту та рівню (значущості) вчиненого порушення академічної доброчесності;
- надання або отримання незаслуженої переваги;

3) бездіяльність, неприйняття (несвоєчасне прийняття) рішень, невиконання (несвоєчасне виконання), свідоме порушення своїх обов'язків, визначених законодавством, внутрішніми актами;

4) привласнення результатів інтелектуальної діяльності іншої особи (інших осіб).

12.3. Суб'єкт академічної діяльності вважається таким, що допустив порушення академічної доброчесності, лише у разі встановлення такого факту відповідно до процедур, визначених цим Положенням.

Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням уповноваженого органу (Комісії з академічної доброчесності) або уповноваженої особи.

4. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення учасниками освітнього процесу академічної доброчесності визначається Комісією з академічної доброчесності закладу освіти.

13. Види порушень академічної доброчесності

1. Видами порушень академічної доброчесності є:

- 1) відчуження авторства;
- 2) академічний плагіат;
- 3) приписування авторства;
- 4) самоплагіат;
- 5) фабрикація;
- 6) фальсифікація;
- 7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- 8) недоброчесне оцінювання;
- 9) несамостійне виконання завдання;
- 10) недозволена допомога;
- 11) академічний саботаж;
- 12) схиляння до порушення академічної доброчесності.

14. Заходи реагування на порушення академічної доброчесності

14.1. Заходами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- 1) виховні заходи;
- 2) притягнення до академічної та/або дисциплінарної відповідальності;
- 3) реагування на порушення академічної доброчесності при проведенні конкурсів;
- 4) інституційні заходи реагування.

14.2. Рішення про застосування заходів реагування на порушення академічної доброчесності ухвалює Комісія з академічної доброчесності або уповноважена особа.

15. Принципи та основні правила реагування на порушення академічної доброчесності

1. Основними принципами реагування на порушення академічної доброчесності є:

- обов'язковість і своєчасність реагування;
- неупереджене (недискримінаційне) ставлення до осіб, стосовно яких надійшло повідомлення про можливе порушення ними академічної доброчесності;
- обов'язковість встановлення вини особи у вчиненні нею порушення академічної доброчесності;
- співмірність порушення і заходів реагування;
- притягнення до академічної відповідальності виключно за діяння (дії чи бездіяльність), які на момент їх вчинення порушували встановлені вимоги чи заборони;
- прозорість процедур розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, визначення заходів реагування на встановлені порушення.

16. Академічна відповідальність

1. Академічна відповідальність є заходом забезпечення академічної доброчесності, що полягає у застосуванні до особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності, санкцій, визначених цим Положенням.

2. Особа притягається до академічної відповідальності виключно у разі встановлення факту вчинення нею порушення академічної доброчесності.

17. Санкції за порушення академічної доброчесності

До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій.

17.1. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до педагогічного працівника закладу освіти:

1) заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

- виключення зі складу інших колегіальних органів управління закладу освіти, з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;
- позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проєктів на строк від одного до трьох років;
- заборона претендувати на присвоєння педагогічного звання на строк від одного до трьох років;
- позбавлення педагогічного звання;
- позбавлення кваліфікаційної категорії;
- позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних) закладом освіти;

2) заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

- догана;
- звільнення із закладу освіти.

17.2. Педагогічний працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності рішенням уповноваженого органу про встановлення факту порушення ним академічної доброчесності не може подавати документи на присвоєння йому педагогічного звання.

17.3. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти:

1) виховні заходи реагування:

- відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма;
- усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;
- повторне виконання завдання;

2) заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

- повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію).

3) санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до учасників конкурсів:

- припинення участі у конкурсі;
- скасування рішення про результати конкурсу (в частині, що стосується особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності).

17.4. **Відчуження авторства** - це передача автором (авторами) створеного ним (ними) на замовлення або без такого замовлення, платно чи безоплатно, академічного твору (його частини) іншій особі та подальше оприлюднення такого академічного твору (його частини) із зазначенням як автора особи, яка не є його (її) автором.

Авторство вважається відчуженим з моменту оприлюднення академічного твору (його частини) під іменем особи, яка не є його (її) автором.

17.4.1. У разі встановлення факту відчуження авторства, вчиненого педагогічним працівником закладу освіти, така особа звільняється із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України.

17.5. **Академічний плагіат** - це оприлюднення (частково або повністю) наукового (творчого) результату, отриманого іншою особою (іншими особами), як результату власної академічної діяльності та/або відтворення в академічному творі чи навчальній роботі (частково або повністю) раніше оприлюдненого (опублікованого) твору (навчальної роботи) іншого автора (інших авторів) без посилання на відповідне джерело інформації та/або його (її) автора (авторів) (за наявності інформації про автора/авторів), та/або оприлюднення в академічному творі (навчальній роботі) перекладу іншомовного твору (його частини) без зазначення автора (авторів) перекладеного твору.

17.5.1 У разі встановлення факту наявності академічного плагіату в оприлюдненому академічному творі такий академічний твір підлягає відкликанню відповідно до Закону «Про академічну доброчесність».

17.5.2. Санкції за вчинення академічного плагіату визначаються внутрішніми актами, крім випадку, якщо такі санкції визначені законом.

17.5.3. У разі вчинення педагогічним працівником закладу освіти академічного плагіату внаслідок відчуження авторства така особа звільняється із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України.

17.6. **Приписування авторства** - це оприлюднення твору, серед авторів якого зазначена особа, яка не брала участі у його створенні.

17.6.1. Автор академічного твору, якого схилиють до порушення академічної доброчесності у виді приписування авторства, зобов'язаний повідомити про це уповноважену особу.

17.6.2. У разі встановлення факту приписування авторства в оприлюдненому академічному творі такий академічний твір відкликається видавцем.

17.6.3. До педагогічних працівників, які не брали участі у створенні академічного твору, але зазначені серед його авторів, можуть бути застосовані санкції у виді звільнення із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України або догани, або інші санкції, визначені внутрішніми актами.

Особа, яка, користуючись службовим становищем, схилила автора академічного твору до порушення академічної доброчесності у виді приписування авторства собі чи іншій особі, може бути звільнена із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України.

До здобувачів освіти, які зазначені як автори такого академічного твору, можуть бути застосовані санкції, визначені внутрішніми актами.

17.6.4. Особа, яка не брала участі у створенні академічного твору, але зазначена серед його авторів, не вважається такою, що вчинила порушення академічної доброчесності, якщо включення її до складу авторів було здійснено без її відома.

17.7. **Самоплагіат** - це оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів без зазначення інформації про джерело попереднього оприлюднення.

17.7.1. Особа притягається до академічної відповідальності за самоплагіат, якщо його вчинено з метою досягнення кількісних показників, необхідних для проходження атестації, підтвердження (присвоєння, присудження) кваліфікації, призначення на посаду, звітування про результати освітньої діяльності, а також у разі наведення у звітах про виконання освітніх, наукових, науково-технічних (інноваційних) проєктів результатів, що були опубліковані раніше, як таких, що отримані при виконанні відповідних проєктів, під час проведення конкурсів у сфері освіти і науки.

17.7.2. У разі встановлення факту самоплагіату в науковій статті така наукова стаття відкликається відповідно до Закону «Про академічну доброчесність» та не враховується для цілей присудження кваліфікаційної категорії, під час оцінювання результатів науково-педагогічної діяльності.

У разі виявлення у звіті про виконання наукового проєкту наукових результатів, що були оприлюднені раніше, до початку його виконання, які подаються як результати виконання

цього проєкту, замовник проєкту може визнати цей проєкт невиконаним або виконаним частково.

17.7.3. За вчинення самоплагіату можуть застосовуватися також інші санкції, визначені внутрішніми актами.

17.8. **Фабрикація** - це вигадкування суб'єктом академічної діяльності даних чи фактів про результати власної академічної діяльності.

17.8.1. За вчинення фабрикації до педагогічного працівника можуть бути застосовані санкції у виді звільнення із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України або догани, або інші санкції, визначені внутрішніми актами.

17.9. **Фальсифікація** - це свідомо зміна чи модифікація наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації щодо результатів академічної діяльності.

17.9.1. За вчинення фальсифікації до педагогічного працівника можуть бути застосовані санкції у виді звільнення із закладу освіти відповідно до пункту 7 частини першої статті 41 Кодексу законів про працю України або догани, або інші санкції, визначені внутрішніми актами.

17.10. **Недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом**, - це оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної діяльності, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.

17.10.1. За недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, до особи застосовуються санкції, визначені внутрішніми актами, умовами конкурсу, якщо інше не встановлено законом.

17.11. **Недоброчесне оцінювання** - це свідоме порушення вимог щодо оцінювання, визначених Законом «Про академічну доброчесність», законодавством, внутрішніми актами, умовами конкурсу, що призвело до завищення або заниження оцінки результатів академічної діяльності.

17.11.1. Особа, яка вважає, що результати її академічної діяльності та/або результати академічної діяльності іншої особи були оцінені недоброчесно, має право на оскарження результатів такого оцінювання в порядку, встановленому Законом «Про академічну доброчесність», іншими актами законодавства, внутрішніми актами, умовами конкурсу.

У разі встановлення факту недоброчесного оцінювання відповідна оцінка має бути приведена (за можливості) у відповідність із продемонстрованими чи оприлюдненими результатами академічної діяльності.

17.11.2. За вчинення недоброчесного оцінювання застосовуються санкції, визначені внутрішніми актами, якщо інше не встановлено законом.

17.12. **Несамостійне виконання завдання** - це виконання навчального, конкурсного завдання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, із залученням не дозволених для використання джерел інформації, технічних засобів та/або недозвolenної допомоги іншої особи (інших осіб).

Несамостійне виконання навчальних, конкурсних завдань може здійснюватися у формі списування, виконання завдання іншою особою чи в іншій формі, визначеній актами законодавства, внутрішніми актами або правилами проведення конкурсу.

17.12.1. Несамостійно виконане завдання вважається невиконаним та не підлягає оцінюванню, а факт порушення академічної доброчесності фіксується у документі про результати оцінювання у спосіб, визначений закладом освіти, організатором конкурсу.

17.12.2. За несамостійне виконання завдання до особи застосовуються санкції, визначені внутрішніми актами, умовами конкурсу, якщо інше не встановлено законом.

17.13. **Недозволена допомога** - це надання допомоги, не передбаченої умовами навчального, конкурсного завдання, яка призвела або могла призвести до викривлення оцінки результатів академічної діяльності.

17.13.1. До особи, яка надавала недозволену допомогу, застосовуються санкції, визначені внутрішніми актами, умовами конкурсу, якщо інше не встановлено законом.

17.14. Академічний саботаж - це діяння (дія чи бездіяльність) педагогічного працівника, здобувача освіти, учасника конкурсу, що перешкоджає реалізації прав, свобод і законних інтересів іншої особи в її академічній діяльності.

17.14.1. За вчинення академічного саботажу до особи застосовуються санкції, визначені внутрішніми актами, умовами конкурсу, якщо інше не встановлено законом.

17.15. **Схиляння до порушення академічної доброчесності** - це прохання, вмовляння, доручення (вказівка), погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання особи до вчинення порушення академічної доброчесності.

17.15.1. Особа, яку схиляють до порушення академічної доброчесності, зобов'язана відмовитися від вчинення такого порушення та невідкладно, не пізніше наступного робочого дня, повідомити про це уповноважений орган або уповноважену особу.

17.15.2. За схиляння до порушення академічної доброчесності до педагогічних працівників застосовується санкція у виді догани та можуть бути застосовані інші санкції, визначені внутрішніми актами, умовами конкурсу.

17.15.3. За схиляння до порушення академічної доброчесності до здобувача освіти застосовується санкція у виді письмового попередження та можуть бути застосовані інші санкції, визначені Законом «Про академічну доброчесність», внутрішніми актами, умовами конкурсу.

17.16. **Інституційними порушеннями академічної доброчесності закладу освіти:**

1) надання, поширення закладом освіти недостовірної інформації щодо власної академічної діяльності та/або академічної діяльності їхніх педагогічних працівників, здобувачів освіти;

2) бездіяльність щодо розбудови системи та/або механізмів чи правил забезпечення академічної доброчесності;

3) безпідставне залишення без розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності;

4) невжиття заходів, спрямованих на виявлення порушень академічної доброчесності;

5) невжиття заходів реагування на встановлені факти порушення академічної доброчесності.

17.16.1. Інституційними заходами реагування на інституційні порушення академічної доброчесності є притягнення до дисциплінарної відповідальності керівника закладу освіти.

РОЗДІЛ XIII. ОСНОВНІ ПРОЦЕДУРИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Для розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності створюється уповноважений орган – Комісія з академічної доброчесності

1. Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності, вчиненого учасником освітнього процесу, членом журі, членом організаційного комітету конкурсу академічної доброчесності, має право повідомити про це письмово (у паперовій чи електронній формі) Комісії з академічної доброчесності (уповноважену особу) або керівника закладу освіти, організатора конкурсу, який протягом трьох робочих днів приймає одне з таких рішень:

- про надсилання відповідного повідомлення до Комісії з академічної доброчесності (уповноваженої особи);

- про притягнення особи до академічної та/або дисциплінарної відповідальності у випадку, визначеному частиною сьомою статті 37 Закону Про академічну доброчесність, з підстав та в порядку, визначених внутрішніми актами.

У разі реорганізації закладу освіти відповідне повідомлення надсилається його (її) правонаступнику, а в разі ліквідації - засновнику, який протягом 30 календарних днів визначає заклад освіти, що розглядатиме це повідомлення відповідно до Закону «Про академічну доброчесність».

2. Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація містить фактичні дані, що вказують на можливий факт порушення академічної доброчесності, які можуть бути перевірені. В іншому випадку Комісія з академічної доброчесності (уповноважена особа) має право залишити повідомлення без розгляду.

3. Комісія з академічної доброчесності (уповноважена особа) протягом 10 робочих днів з дня надходження повідомлення:

- ухвалює рішення про початок розгляду повідомлення за встановленою процедурою або про залишення повідомлення без розгляду і повідомляє про це заявника;

- надсилає/надає особі, стосовно якої надійшло повідомлення, його копію та не пізніше як за три робочі дні до дати розгляду інформує її про дату, час і місце розгляду повідомлення.

4. Розгляд повідомлення здійснюється в порядку, затвердженому колегіальним органом управління закладу освіти, з дотриманням принципів і основних правил реагування на порушення академічної доброчесності.

5. З метою запобігання конфлікту інтересів під час розгляду повідомлення за рішенням уповноваженого органу можуть запрошуватися як експерти педагогічні та/або наукові працівники інших закладів освіти, наукових установ.

У прийнятті рішення щодо встановлення факту порушення особою академічної доброчесності не може брати участь особа, яка має конфлікт інтересів.

6. Особа, стосовно якої розглядається повідомлення, має право особисто або через свого представника:

- бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;
- бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення;

- ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо порушення нею академічної доброчесності, надавати до них зауваження;

- надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;

- брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

7. У разі визнання факту порушення академічної доброчесності особою, стосовно якої розглядається повідомлення, перевірка і дослідження доказів не проводяться. Визнання факту порушення академічної доброчесності враховується під час визначення санкції, крім випадку, якщо санкція визначена Законом «Про академічну доброчесність».

8. Рішення Комісії з академічної доброчесності про притягнення особи до академічної відповідальності має бути обґрунтованим, тобто ухваленим на підставі доказів, повно і всебічно досліджених у процесі розгляду повідомлення, або на підставі визнання особою факту порушення академічної доброчесності, та містити інформацію про конкретний вид порушення академічної доброчесності і санкцію за таке порушення.

9. Особа, стосовно якої встановлено факт порушення академічної доброчесності та прийнято рішення про притягнення її до академічної відповідальності, а також особа, яка подала повідомлення, мають право оскаржити таке рішення у порядку, визначеному законодавством, закладом освіти, організатором конкурсу.

10. Рішення, ухвалене Комісією з академічної доброчесності у встановленому порядку, набирає чинності з дня його оприлюднення, а в разі його оскарження - з дня оприлюднення рішення суб'єктом розгляду скарги.

Особливості реагування на порушення академічної доброчесності здобувачем освіти

1. Розгляд питання щодо притягнення до академічної відповідальності здобувачів освіти віком від 14 років до 18 років здійснюється із запрошенням їхніх батьків або інших законних представників, якщо проти цього не заперечує здобувач освіти.

2. У разі визнання здобувачем освіти факту вчинення ним порушення академічної доброчесності санкція визначається Комісією з академічної доброчесності або уповноваженою особою, які відповідно до внутрішнього акта мають право застосовувати відповідну санкцію, без дотримання процедури, визначеної статтею 37 Закону «Про академічну доброчесність».

3. У разі невизнання здобувачем освіти факту вчинення ним порушення академічної доброчесності та/або його незгоди з визначеною санкцією питання про порушення академічної доброчесності розглядається відповідно до статті 37 Закону «Про академічну доброчесність».

У такому разі до складу Комісії з академічної доброчесності обов'язково включаються одна або декілька осіб, уповноважених органом самоврядування здобувачів освіти.

Особливості притягнення до академічної відповідальності керівників закладів освіти

1. Особа, яка має докази, що свідчать про ознаки порушення академічної доброчесності (крім порушень, що розглядаються відповідно до статті 40 Закону «Про академічну доброчесність»), вчиненого керівником закладу освіти, має право повідомити про це письмово (у паперовій чи електронній формі) відповідний територіальний орган центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти - стосовно керівника іншого закладу освіти.

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу освіти більшістю голосів і набирає чинності з моменту введення в дію Закону «Про академічну доброчесність» з 31.07.2026 року.

2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм даного Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

3. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу. Здобувачі освіти ознайомлюються в обов'язковому порядку.

4. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу освіти та вводяться в дію наказом директора закладу.